

Azərbaycanın BMT zirvəsi

34 il öncə qurulmuş əməkdaşlıq ölkəmizin dünya birliyinə integrasiyasında mühüm mərhələ oldu

2 mart 1992-ci il Azərbaycan Respublikasının müasir tarixində xüsusi yer tutur. Məhz bu tarixdə ölkəmiz dünyanın ən böyük siyasi qurumu olan Birləşmiş Millətlər Təşkilatına (BMT) üzv qəbul olunaraq beynəlxalq münasibətlər sistemində tam hüquqlu yerini aldı. Bu hadisə Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi beynəlxalq səviyyədə tanınmasının və dünya birliyinə integrasiyasının mühüm mərhələsi oldu.

1991-ci il oktyabrın 18-də dövlət müstəqilliyini bərpa edən Azərbaycan qısa müddət ərzində beynəlxalq təşkilatlara üzvlük istiqamətində ardıcıl addımlar atdı. 1992-ci il martın 2-də BMT Baş Assambleyasının qərarı ilə Azərbaycan təşkilatın 181-ci üzvü oldu. Həmin gün Azərbaycanın üçrəngli Dövlət bayrağı BMT-nin Nyu Yorkdakı mənzil-qəragahı önündə ucaldıldı.

Beynəlxalq hüquqi təminat və siyasi tribuna

BMT-yə üzvlük Azərbaycanın suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün beynəlxalq hüquq çərçivəsində tanınmasına mühüm töhfə verdi. Xüsusilə 1990-cı illərin əvvəllərində Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü şəraitində BMT platforması ölkəmizin haqlı mövqeyinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması baxımından böyük əhəmiyyət kəsb etdi.

1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən qəbul edilən 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təsdiqləyərək işğal olunmuş torpaqlardan erməni silahlı qüvvələrinin dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edirdi. Bu sənədlər beynəlxalq hüququn Azərbaycanın mövqeyini dəstəklədiyini bir daha göstərdi. Lakin həmin sənədlər uzun müddət kağız üzərində qalsa da, sonunda Azərbaycan öz gücü hesabına 30 il işğal altında qalan torpaqlarını düşməndən təmizlədi. BMT-nin məlum qətnamələri icra olundu.

Fəal və məsuliyyətli üzv

Azərbaycan BMT çərçivəsində müxtəlif istiqamətlərdə fəal iştirak edir. Ölkəmiz davamlı inkişaf məqsədlərinin həyata keçirilməsi, humanitar təşəbbüslər, iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizə və global təhlükəsizlik məsələlərində aktiv mövqe nümayiş etdirir.

2012-2013-cü illərdə Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməsi dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunun artmasının mühüm göstəricisi oldu. Həmin dövrdə Azərbaycan sülhün, təh-

lükəsizliyin və beynəlxalq hüququn qorunmasına yönəlmiş təşəbbüslərlə çıxış etdi.

Beləliklə, 2 mart tarixi Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmlənməsi və beynəlxalq mövqeyinin güclənməsi baxımından mühüm simvolik məna daşıyır. Bu gün ölkəmiz global proseslərin fəal iştirakçısı, beynəlxalq hüququn prinsiplərinə sadıq və dünya birliyi ilə sıx əməkdaşlıq edən müstəqil dövlətdir.

2 mart - Azərbaycanın dünya ailəsinə qoşulduğu və beynəlxalq münasibətlər sistemində öz layiqli yerini tutduğu gündür.

BMT-də islahatlar zamanın tələbidir

Prezident İlham Əliyev dəfələrlə çıxışlarında BMT-də islahatların aparılmasının vacibliyini vurğulayıb. Dövlətimizin başçısının fikrincə, BMT-nin daha effektiv və ədalətli şəkildə fəaliyyət göstərməsi üçün struktur dəyişiklikləri və qərar qəbul etmə proseslərinin təkmilləşdirilməsi zəruridir. Bu islahatlar, xüsusilə BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının strukturu ilə bağlı məsələlərdə önə çıxır.

Cənab İlham Əliyev böyük dövlətlərin veto hüququnu əlində saxlaması səbəbindən, bu qurumun qərarlarının daha ədalətli və bərabərhüquqlu olması üçün islahatların vacib olduğunu vurğulayır. Eyni zamanda BMT-nin inkişaf etməkdə olan ölkələrin səsi ilə daha çox eşidilməsi və onların maraqlarını daha yaxşı əks etdirməsi məqsədilə bu islahatlar həyata keçirilməlidir. Bu islahatların həyata keçirilməsi nə qədər çətin olsa da, global məsələlərə cavab verməkdə BMT-nin rolunu gücləndirə bilər.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"